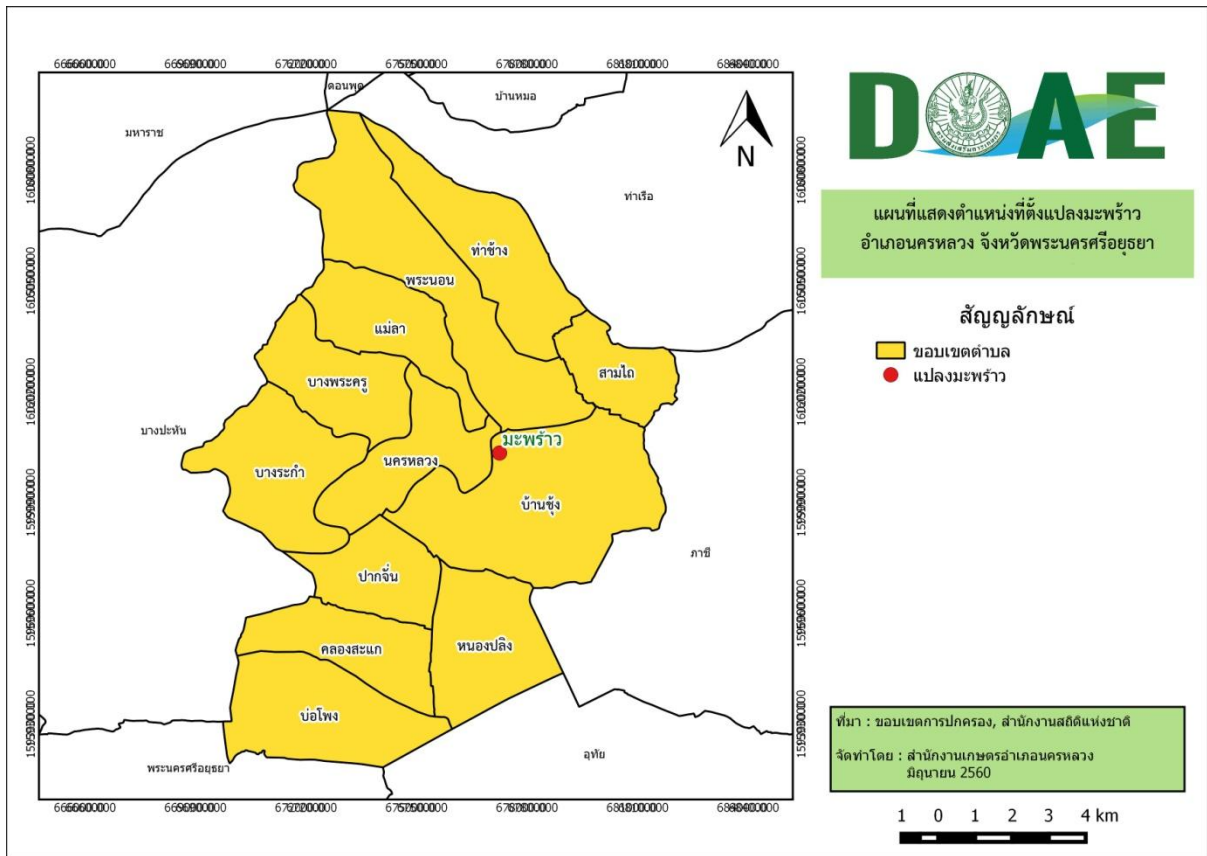

แผนการจัดการพื้นที่การผลิตสินค้าเกษตร (มะพร้าว น้ำหอม)

ภายใต้โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

อำเภอนครหลวง
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 กรมส่งเสริมการเกษตร

คำนำ

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินการขับเคลื่อนตามนโยบายการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่ (Zoning) ที่รับผิดชอบ ๑๓ ชนิด ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย เงาะ ทุเรียน มังคุด มะพร้าว กาแฟ โดยมีมอบหมายให้สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง ดำเนินการขับเคลื่อนในพื้นที่อำเภอ นครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำนักงานเกษตรอำเภอ นครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้คัดเลือกดำเนินการ ๓ ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว มะพร้าวและมันเทศ ซึ่งในการดำเนินงานแผนการจัดการพื้นที่สินค้าเกษตร (มะพร้าว) ได้ดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านคน-พื้นที่-สินค้า โดยได้รับความร่วมมือด้วยดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ นครหลวง รวมทั้งเกษตรกรในอำเภอ นครหลวง ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ จนทำให้การจัดทำแผนที่การจัดการพื้นที่สินค้าเกษตรฉบับนี้สำเร็จด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลตามรายงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการปลูกมะพร้าวน้ำหอม ต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอ นครหลวง

พฤษภาคม ๒๕๖๐

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑. ข้อมูลสภาพทั่วไป	
๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ	๓
๑.๓ สภาพภูมิอากาศ	๔
๑.๔ เส้นทางคมนาคม	๖
๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๗
๑.๖ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	๙
๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๐
๑.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๐
บทที่ ๒. สถานการณ์การผลิตมะพร้าว	
๒.๑ ข้อมูลด้านพื้นที่	๑๒
๒.๒ ข้อมูลด้านสินค้า	๑๔
บทที่ ๓. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์และอุปทาน	
๓.๑ ปริมาณผลผลิต (อุปทาน)	๑๗
๓.๒ ปริมาณความต้องการของตลาด (อุปสงค์)	๑๗
๓.๓ การเปรียบเทียบปริมาณผลผลิตกับความต้องการของตลาด	๑๗
บทที่ ๔. การกำหนดหรือหาพื้นที่เป้าหมายการผลิต	๑๘

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ การแบ่งเขตการปกครอง	๑
ตารางที่ ๒ การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๐
ตารางที่ ๓ แสดงต้นทุนการปลูกมะพร้าวน้ำหอม	๑๒

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงที่ตั้งอาณาเขตอำเภอนครหลวง	๒
ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอนครหลวง	๒
ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงจุดดิน อำเภอ นครหลวง	๔
ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม	๗
ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงแม่น้ำและเส้นทางน้ำ	๘
ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงพื้นที่ลุ่มน้ำ	๘
ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงพื้นที่โครงการส่งน้ำ	๙
ภาพที่ ๘ แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๑
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงความเหมาะสมในการปลูกมะพร้าว	๑๒
ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงตำแหน่งแปลงปลูกมะพร้าว น้ำหอม	๑๓

บทที่ ๑. ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

อำเภอนครหลวง เป็นหนึ่งใน ๑๖ อำเภอ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เดิมมีชื่อว่า อำเภอนครกลาง จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๐ รัชกาลที่ ๕ ทรงโปรดให้สร้างที่ว่าการอำเภอ บริเวณ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ่อโพรง ทางตอนทิศเหนือของวัดเกาะแก้วเกษาราม ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๔๕ ทรงโปรดฯ ให้ย้ายที่ว่าการอำเภอมายังตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑ ตำบลนครหลวง มาจนถึงปัจจุบัน และได้เปลี่ยนชื่อจาก นครกลาง มาเป็น นครหลวง เพื่อให้สอดคล้องกับตำบลที่ตั้ง

คำขวัญอำเภอ “มิต่อรัฐญิกลีอนาม สง่างามปราสาทนครหลวง โชติช่วงเกษตรอุตสาหกรรม เลิศล้ำภูมิปัญญาไทย”

อำเภอนครหลวง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด มีเนื้อที่ประมาณ ๑๙๘.๙๑๘๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๒๔,๓๒๔ ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอดอนพุด (จังหวัดสระบุรี) และอำเภอท่าเรือ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอท่าเรือและอำเภอภาชี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภออุทัยและอำเภอพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอบางปะหัน

การปกครอง

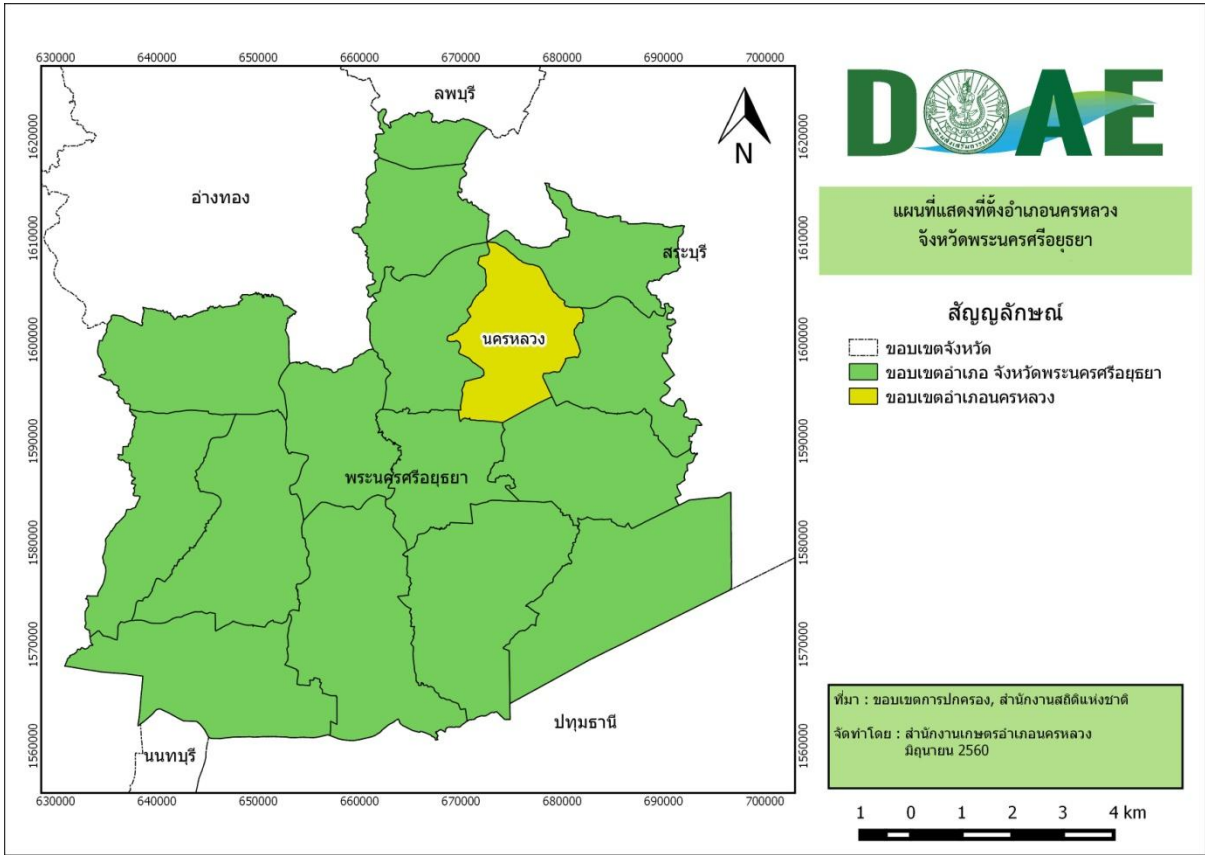
แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๒ ตำบล ๗๔ หมู่บ้าน

ตารางที่ ๑ การแบ่งเขตการปกครอง อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

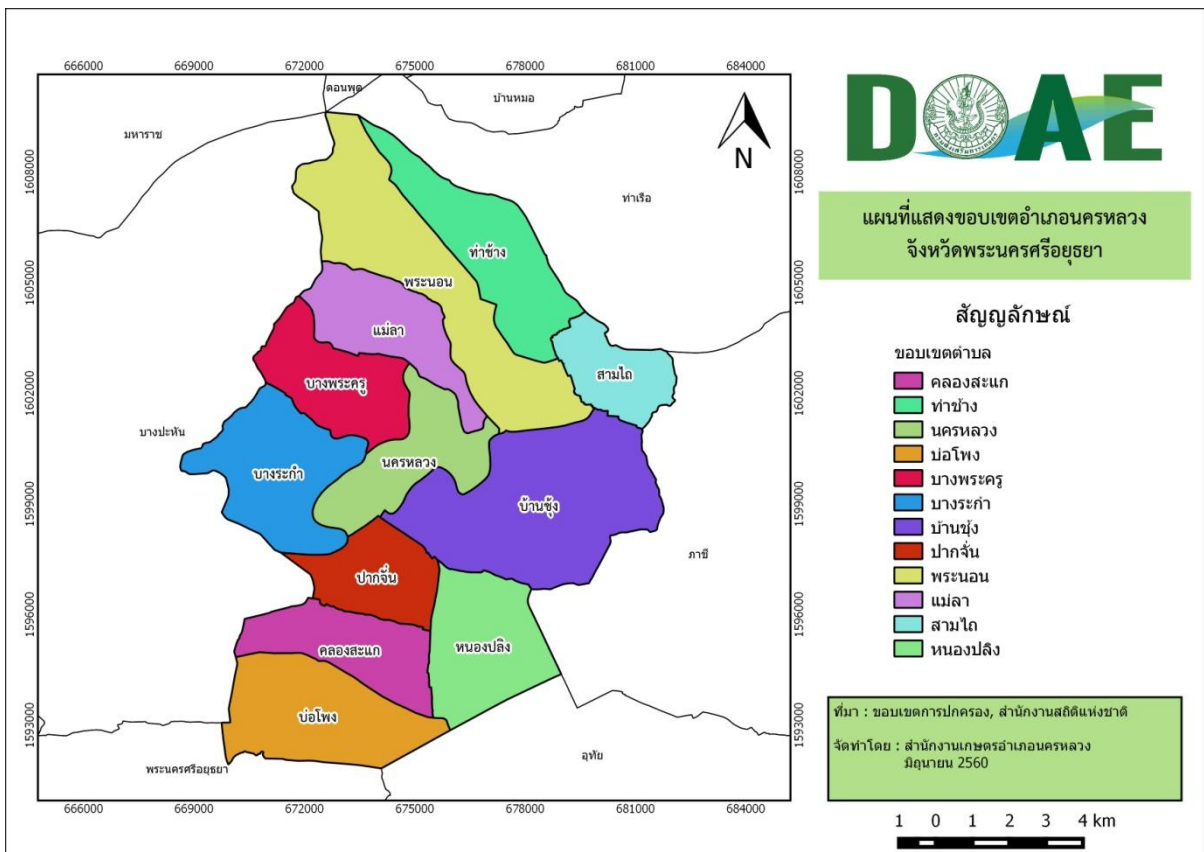
ตำบล	หมู่บ้าน (จำนวน)	เทศบาลตำบล	อบต.
๑. นครหลวง	๙	๑	
๒. ท่าช้าง	๘	๑	
๓. บ่อโพรง	๗		๑
๔. บ้านซึ้ง	๗		๑
๕. ปากจั่น	๖		๑
๖. บางระกำ	๖		
๗. บางพระครู	๔		
๘. แม่ลา	๖		๑
๙. หนองปลิง	๕		๑
๑๐. คลองสะแก	๕		๑
๑๑. สามไถ	๔		
๑๒. พระนอน	๗		
รวม	๗๔	๒	๖

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงที่ตั้งอำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอ นครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่อำเภอนครหลวง มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้ อำเภอนครหลวง ประกอบด้วยชุดดินหลายชุดดิน ชุดดินหลัก มีรายละเอียด ดังนี้

๑. ดินชุดท่าเรือ ดินชุดบ้านหมี่ ดินชุดชัยนาท มีลักษณะเป็นกลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำที่มีอายุยังน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

๒. ดินชุดโคกกระเทียม ชุดดินราชบุรี มีลักษณะเป็นกลุ่มดินเหนียวสีดำนี้อลึกมาก มีรอยแตกกระแหงกว้างและลึก ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างเล็กน้อย การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ดินเหนียวจัด โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็ง แตกกระแหงกว้างและลึก ดินเปียกเหนียวมาก ทำให้การไถพรวนยาก บางพื้นที่อาจขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

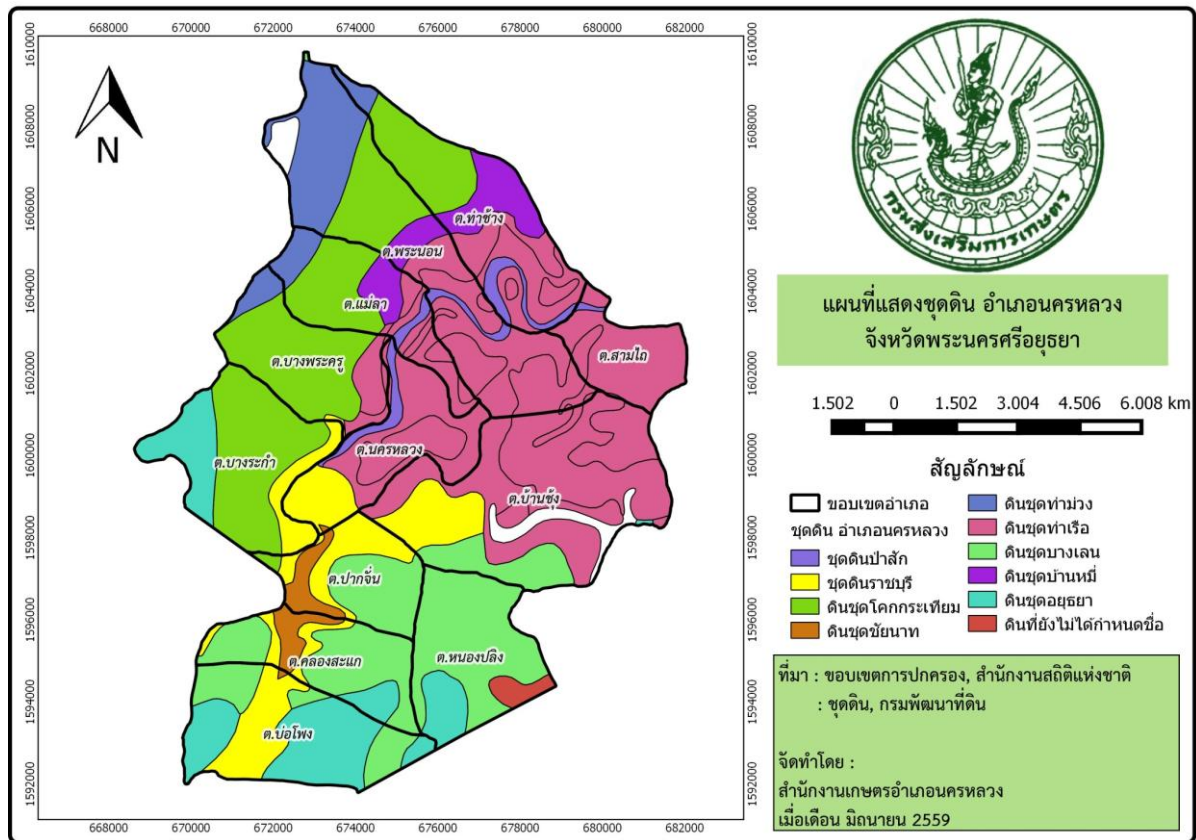
๓. ดินชุดท่าม่วง มีลักษณะเป็นกลุ่มดินร่วนหยาบลึกมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ มีปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจมีน้ำท่วมขังหรือไหลบ่าท่วมขังอย่างฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

๔. ดินชุดบางเลน มีลักษณะเป็นกลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนน้ำกร่อย อาจพบชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเลที่ไม่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถันภายในความลึก 150 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่าง การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก บางพื้นที่อาจพบชั้นดินเลนที่มีเกลือสะสมอยู่ในดินล่าง และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

๕. ดินชุดอยุธยา มีลักษณะเป็นกลุ่มดินเหนียวลึกมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก อาจพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถันลึกกว่า 100 ซม. จากผิวดิน การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ดินเป็นกรดจัดมาก ทำให้เกิดการตรึงธาตุอาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจัด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

๖. ดินชุดป่าสัก มีลักษณะเป็นกลุ่มดินร่วนหยาบลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัสดุต้นกำเนิดเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลาย สูญเสียหน้าดิน

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงชุดดิน อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศทั่วไป

อำเภอนครหลวง อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม ๒ ชนิด คือมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้บริเวณอำเภอนครหลวงประสบกับสภาวะอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง กับมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ปกคลุมในช่วงฤดูฝนทำให้อากาศชุ่มชื้น และมีฝนตก

ฤดูกาล

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูกาลของอำเภอนครหลวงออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ซึ่งเป็นฤดูมรสุม

ตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนซึ่งมีคุณสมบัติเย็นและแห้ง จะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากอำเภอนครหลวง ตั้งอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งอยู่ในเขตภาคกลาง อิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศหนาวเย็นช้ากว่าสองภาคดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศหนาวเย็น ประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

- ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ประกอบกับลมที่พัดปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้เป็นลมฝ่ายใต้ ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพัดผ่านบริเวณภาคกลาง และภาคเหนือเป็นลำดับ ในระยะนี้ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดในรอบปี และเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง

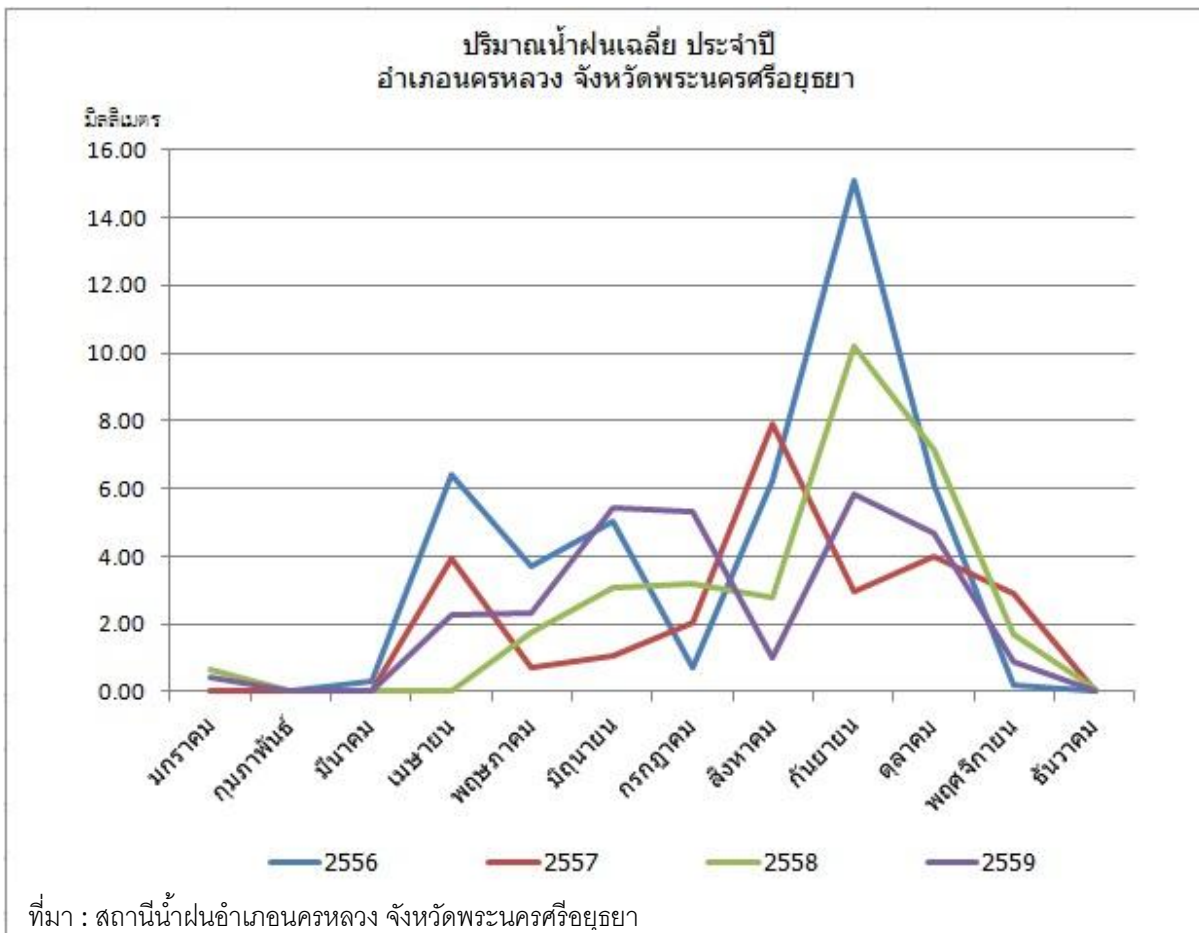
อุณหภูมิต

อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ทางตอนกลางของประเทศ พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม ถูกขนาบด้วยพื้นที่สูง ๓ ด้าน คือ ทิวเขาทางด้านตะวันตกของประเทศ และเขตเทือกเขาและที่สูงทางภาคเหนือกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นเขตที่ราบสูง จึงมีอุณหภูมิตค่อนข้างสูงและมีอากาศร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน ส่วนในฤดูหนาวไม่หนาวจัด เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนจัดในรอบปี

ฝน

อำเภอนครหลวง มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มน้ำ และมีพื้นที่ไม่ค่อยกว้างขวางนัก ทำให้ปริมาณฝนต่างกันไม่มาก โดยฝนที่เกิดขึ้นเป็นฝนในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในช่วงฤดูฝนเป็นส่วนใหญ่ และบางปีในช่วงฤดูฝนนี้อาจมีพายุติเปรสชันเคลื่อนผ่านเข้ามาในบริเวณจังหวัดพระนครศรีอยุธยาหรือใกล้เคียง ทำให้ฝนตกเพิ่มขึ้นอีก

กราฟที่ ๑ แสดงการเปรียบเทียบปริมาณน้ำฝน ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านเข้าสู่บริเวณอำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่เป็นพายุดีเปรสชันที่มีกำลังอ่อนและความรุนแรงมีไม่มากนัก แต่ส่งผลให้มีฝนตกหนัก และลมกระโชกแรงเป็นครั้งคราว บางครั้งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมได้ โดยพายุดีเปรสชันดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นพายุดีเปรสชันที่อ่อนกำลังลงจากพายุไซร่อนที่มีถิ่นกำเนิดจากทะเลจีนใต้เป็นส่วนใหญ่

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

จากศาลาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถเดินทางมายังที่ว่าการอำเภอนครหลวง โดยใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๒ เลี้ยวขวาบริเวณแยกบ่อโพงเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๐๖๓ ระยะทางประมาณ ๑๗ กิโลเมตร

การคมนาคมในอำเภอนครหลวง

๑. ทางหลวงหมายเลข ๓๐๖๓ สายแยกบ่อโพง-สี่แยกโคกมะลิ ผ่านตำบลบ่อโพง คลองสะแก ปากจั่น ระยะทางประมาณ ๗ กิโลเมตร

๒. ทางหลวงหมายเลข ๓๓ สายบางปะหัน-ภาชี เป็นเส้นทางจากเขตติดต่ออำเภอบางปะหัน ผ่านตำบลบางระกำ นครหลวง บ้านซุง สามารถเดินทางไปยังอำเภอภาชีและจังหวัดสระบุรี ได้ ระยะทางในเขตอำเภอนครหลวง ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร

๓. ทางหลวงหมายเลข ๓๐๐๘ สายสี่แยกโคกมะลิ-ปากท่า ผ่านตำบลนครหลวง แม่ลา พระนอนสามไถ สามารถเดินทางไปยังตำบลปากท่า อำเภอท่าเรือ ได้ ระยะทางในเขตอำเภอนครหลวง ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร

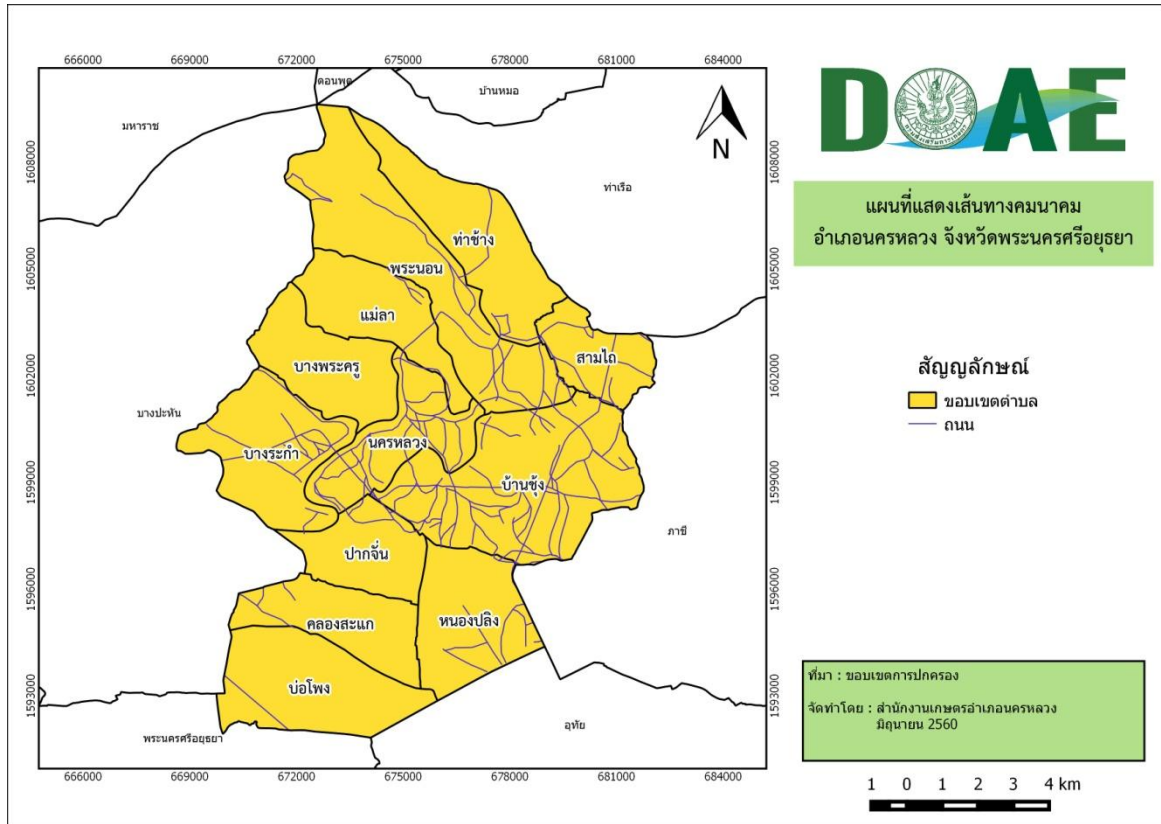
๔. ทางหลวงหมายเลข ๓๔๖๗ สายบ่อโพง-ท่าเรือ แยกจากทางหลวงหมายเลข ๓๒ ผ่านตำบลบ่อโพง คลองสะแก ปากจั่น บางระกำ บางพระครู แม่ลา พระนอน ท่าช้าง สามารถเดินทางไปยังอำเภอท่าเรือได้ ระยะทางในเขตอำเภอนครหลวง ประมาณ ๑๗ กิโลเมตร

๕. เส้นทางในเขตอำเภอนครหลวง ภายในเขตเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ เป็นถนนคสล. และถนนลาดยางแอสฟัลท์ สามารถใช้การได้ดี

รถโดยสารประจำทาง

บริการรถโดยสารประจำทาง จากอำเภอท่าเรือ-ตลาดเจ้าพรหม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยวิ่งผ่านตำบลสามไถ ท่าช้าง พระนอน แม่ลา นครหลวง ที่ว่าการอำเภอนครหลวง ปากจั่น คลองสะแก บ่อโพง และรถตู้โดยสารประจำทาง เส้นทางสระบุรี-พระนครศรีอยุธยา สามารถเดินทางไปยังจังหวัดสระบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้

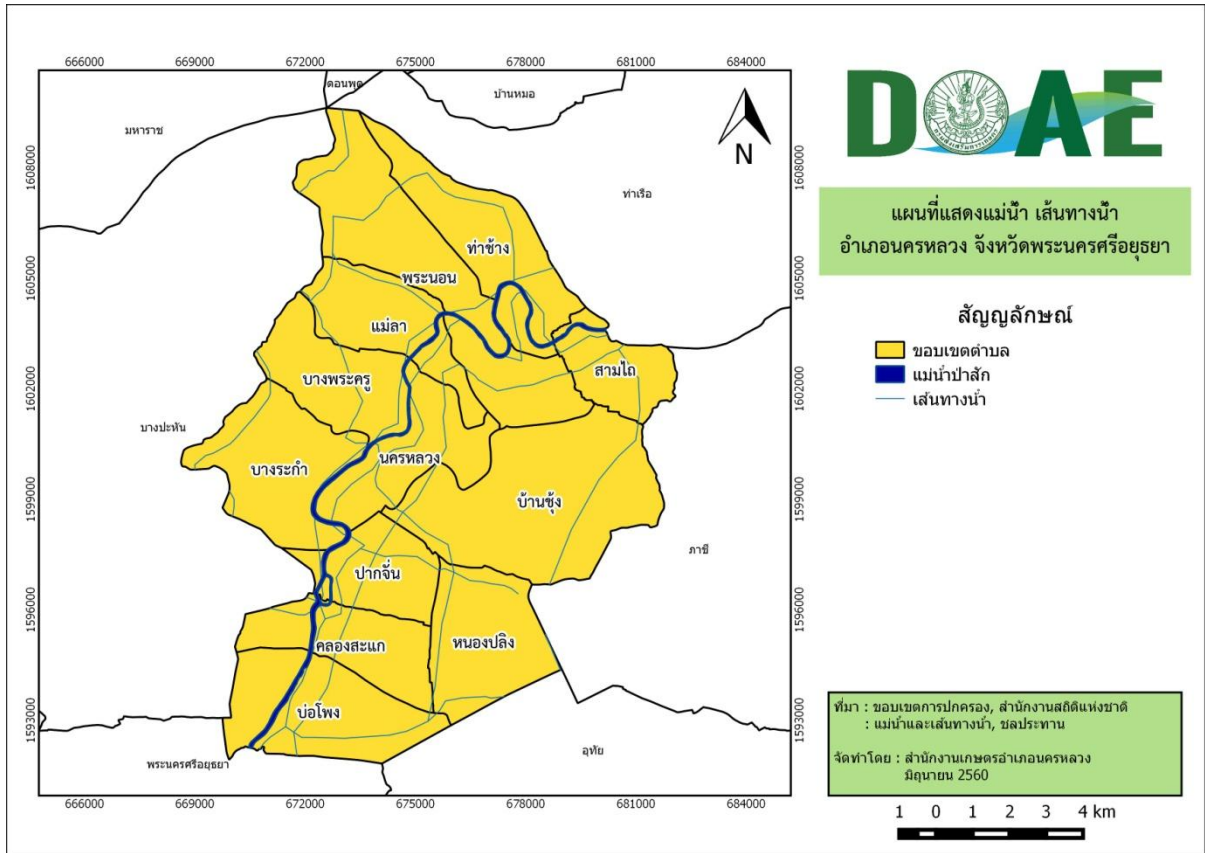
ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

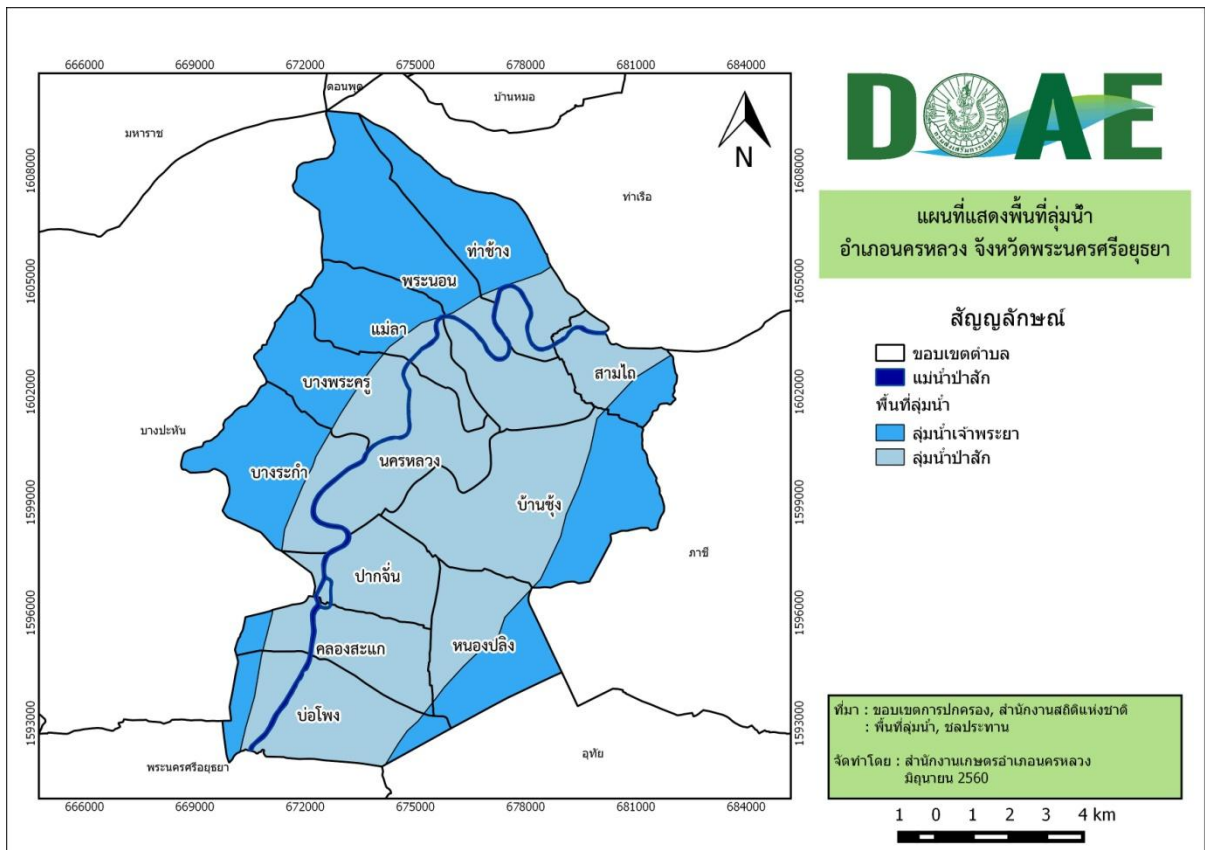
๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอนครหลวง มีแม่น้ำสายหลักไหลผ่าน จำนวน ๑ สาย ได้แก่ แม่น้ำป่าสัก อยู่ในเขตลุ่มน้ำ จำนวน ๒ ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำป่าสัก และลุ่มน้ำเจ้าพระยา อยู่ในเขตโครงการส่งน้ำที่รับผิดชอบ ๓ โครงการ ได้แก่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครหลวง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราว และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมณ์ ซึ่งทั้งสามโครงการจะส่งน้ำผ่านไปยังคลองชลประทานและลำรางต่างๆ ในพื้นที่อำเภอนครหลวง

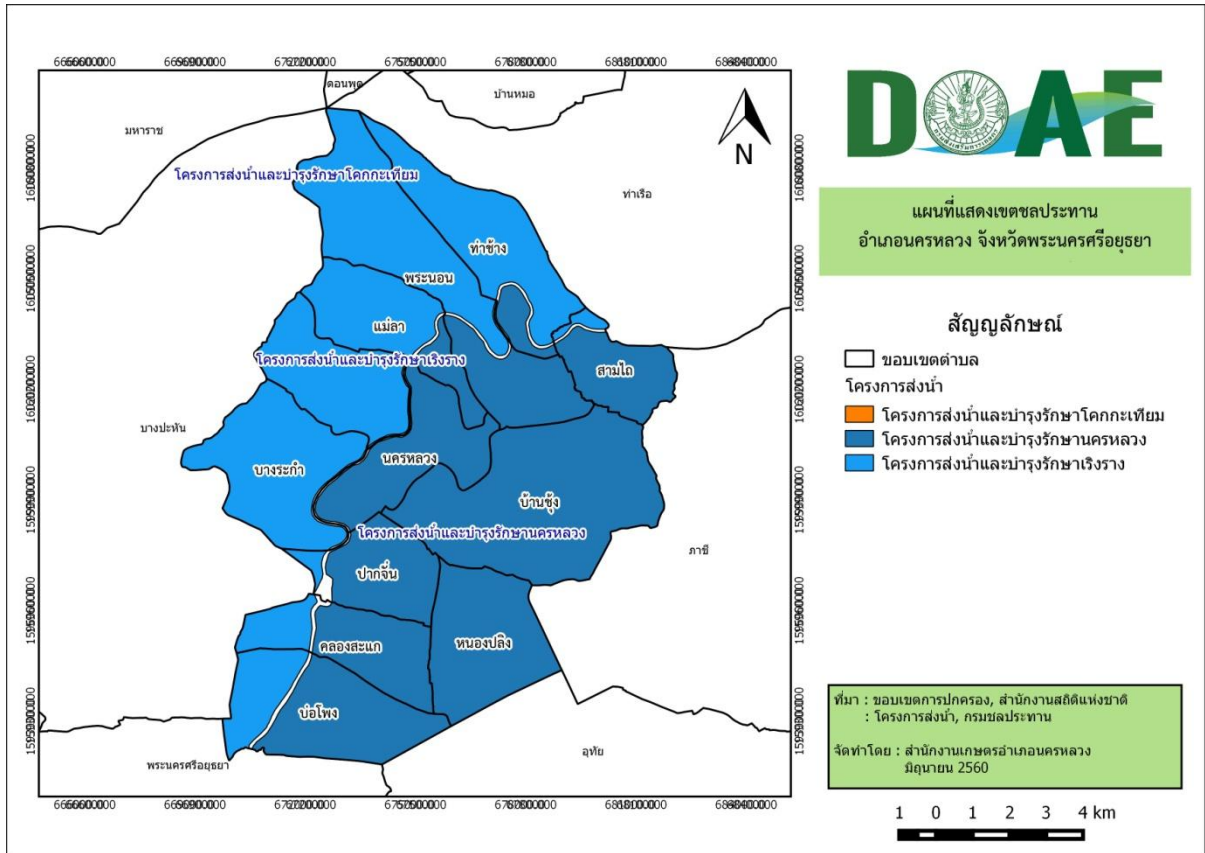
ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงแม่น้ำและเส้นทางน้ำ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงพื้นที่ลุ่มน้ำ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงพื้นที่โครงการส่งน้ำ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๖ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุน เขต ๒ มีนิคมอุตสาหกรรม ๑ แห่ง ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลบางพระครู

ประชากร

อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประชากรทั้งหมด ๒๔,๔๑๘ คน

- จำนวนเด็กแรกเกิด - ๖ ปี จำนวน ๑,๑๐๙ คน
- จำนวนผู้สูงอายุ จำนวน ๓,๗๗๙ คน
- จำนวนผู้พิการ จำนวน ๒๔๑ คน

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีครัวเรือนผู้ถือครองการเกษตรทั้งสิ้น ๒,๓๒๒ ครัวเรือน (จำนวนประชากร โดยเฉลี่ย ๓ - ๕ คน/ครัวเรือน) มีพื้นที่ทั้งหมด ๑๒๔,๓๒๔ ไร่ แบ่งเป็นเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร ๕๘,๒๖๕ ไร่ โดยมีพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าว

พื้นที่ปลูกข้าว	๕๖,๓๒๔	ไร่
พื้นที่ปลูกไม้ผล	๑๘๐	ไร่
พื้นที่ปลูกผัก	๗๒	ไร่
พื้นที่ปลูกไร่	๐	ไร่
พื้นที่ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	๕๙	ไร่
พื้นที่เพาะเห็ด/อื่นๆ	๘๔	ไร่

๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

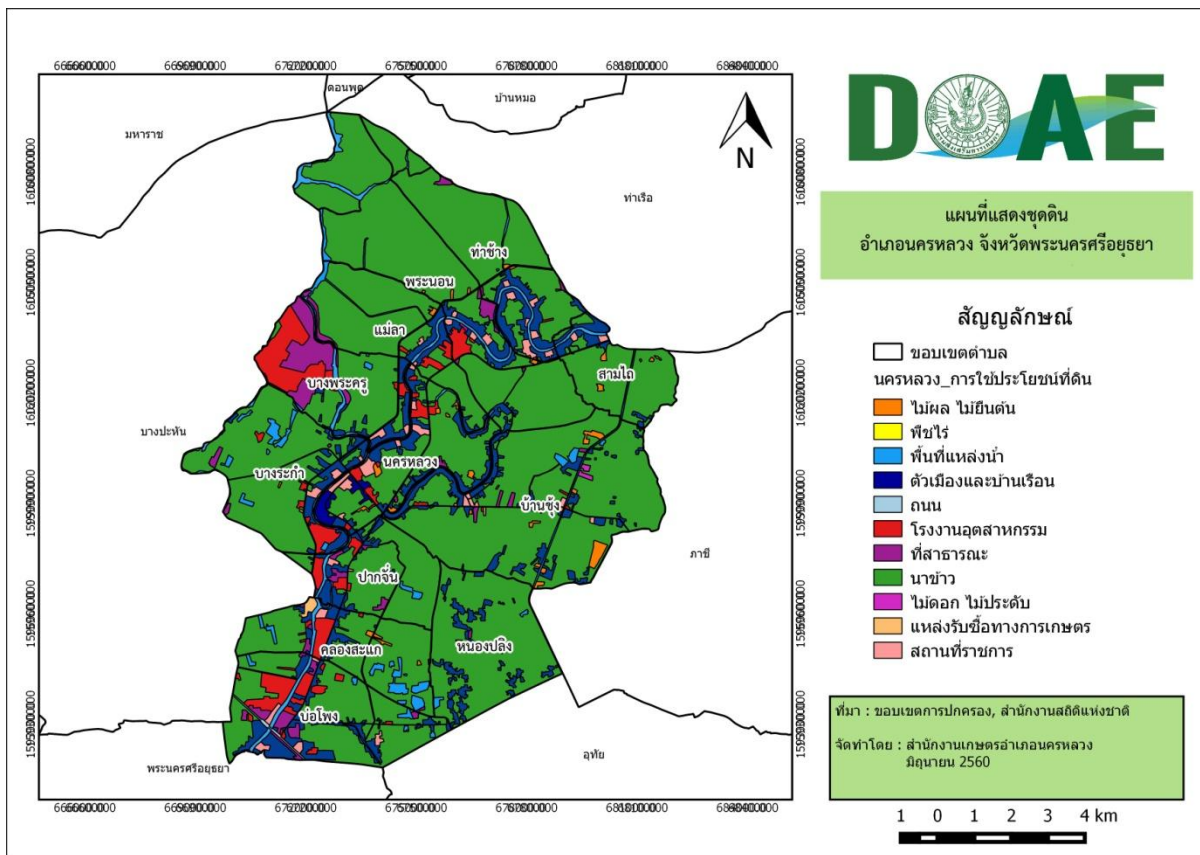
อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งประเภทการใช้ที่ดินได้ดังนี้

ตารางที่ ๒ การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทการใช้ที่ดิน	พื้นที่	
	ไร่	ร้อยละ
๑. นาข้าว	๑๕๑,๖๖๐	๗๘.๗๐
๒. พืชไร่	๘	๐.๐๐๔
๓. ไม้ผลและไม้ยืนต้น	๕๘๖	๐.๓๐
๔. พืชผัก	๐	๐.๐๐
๕. ไม้ดอกไม้ประดับ	๕๒	๐.๐๓
๖. ประมง	๐	๐.๐๐
๗. ปศุสัตว์	๑,๔๓๕	๐.๗๔
๘. แหล่งน้ำ	๙,๒๘๖	๔.๘๒
๙. ตัวเมืองและบ้านเรือน	๙,๘๙๐	๕.๑๓
๑๐. ถนน	๑๑,๘๐๔	๖.๑๓
๑๑. สถานที่สาธารณะ	๒,๕๕๐	๑.๓๒
๑๒. ป่าไม้	๐	๐.๐๐
๑๓. ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	๘๕	๐.๐๔
๑๔. โรงงานอุตสาหกรรม	๔,๑๔๘	๒.๑๕
๑๕. สถานที่ราชการ	๑,๑๙๙	๐.๖๒

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

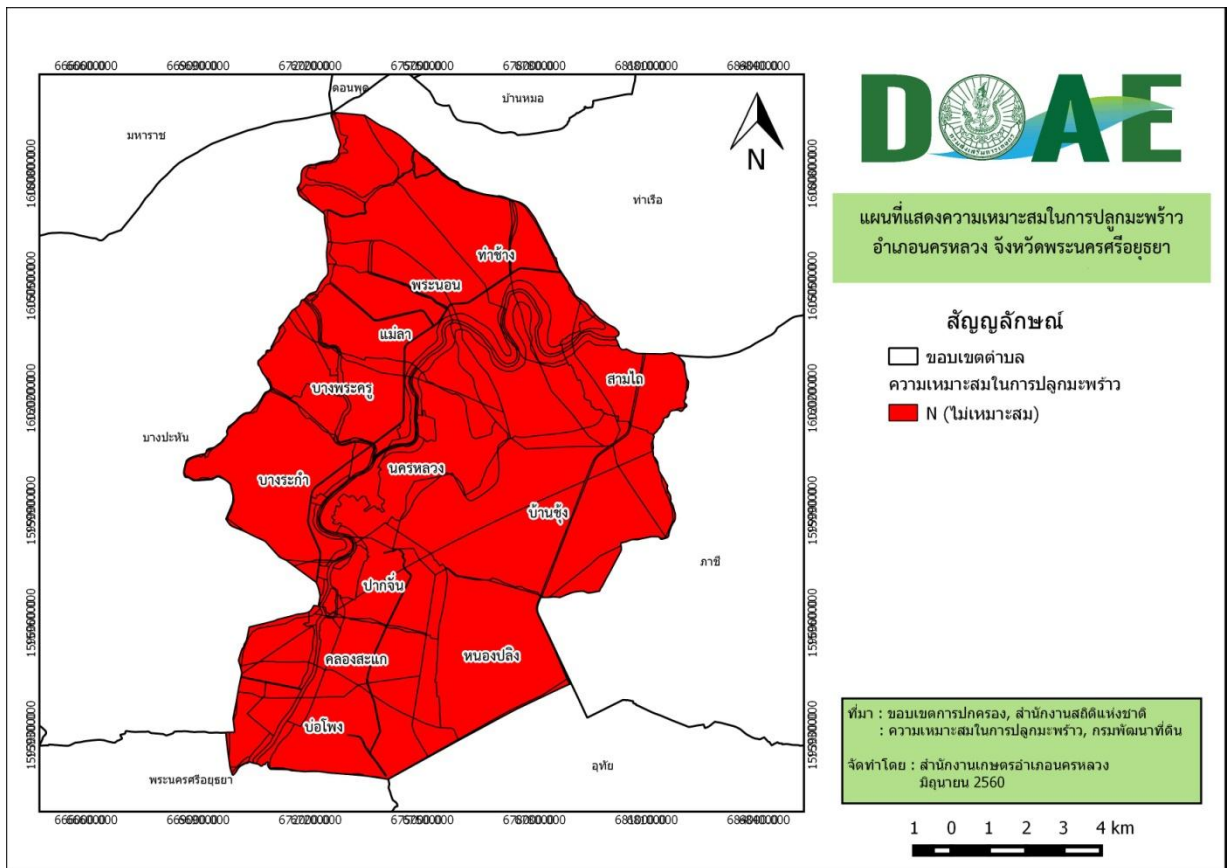
บทที่ ๒ สถานการณ์การผลิตมะพร้าวน้ำหอม

๒.๑ ข้อมูลด้านพื้นที่

๒.๑.๑ เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

อำเภอนครหลวง ไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกมะพร้าว พื้นที่ของอำเภอนครหลวงทั้งหมด จำนวน ๑๒๔,๓๒๔ ไร่ อยู่ในเขตไม่เหมาะสมในการปลูกมะพร้าว (N)

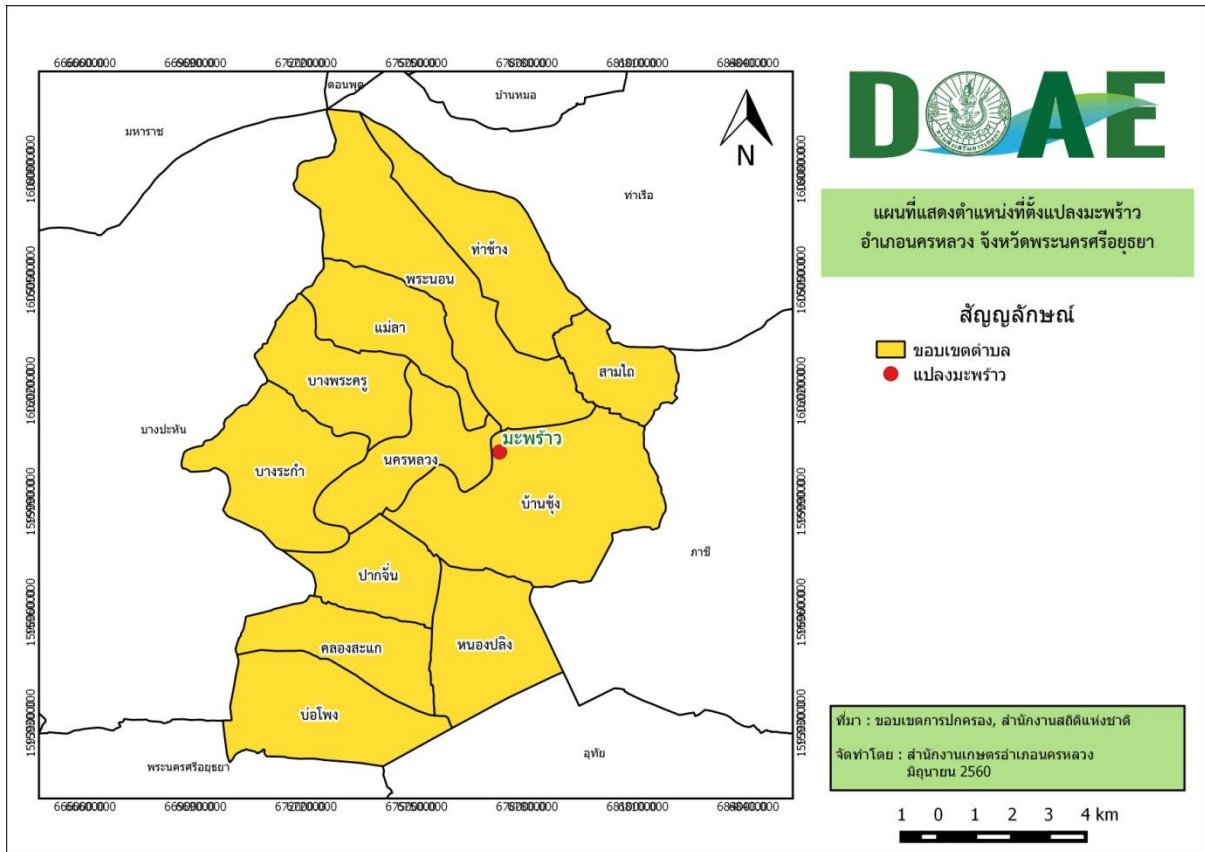
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงความเหมาะสมในการปลูกมะพร้าว

๒.๑.๒ พื้นที่ปลูกในปัจจุบัน (พื้นที่ปลูกจริง)

อำเภอนครหลวง มีพื้นที่เพาะปลูกมะพร้าวน้ำหอม ในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒๓ ไร่ ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านซุง เกษตรกรจำนวน ๑ ราย ซึ่งเป็นพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว (N)

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงตำแหน่งแปลงปลูกมะพร้าวน้ำหอม

๒.๑.๓ การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง

เมื่อวิเคราะห์โดยการซ้อนทับข้อมูลของเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว กับพื้นที่ปลูกจริงแล้วพบว่าอำเภอ นครหลวง มีแปลงปลูกมะพร้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมทั้ง ๒๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๒.๒ ข้อมูลด้านสินค้า

๒.๒.๑ สภาพการใช้เทคโนโลยีการผลิต

การเตรียมดิน ในสภาพพื้นที่ดอนให้ไถพรวนและปรับระดับดิน สภาพพื้นที่ลุ่มต้องยกร่องปลูกโดยให้สันร่องอยู่สูงกว่าระดับน้ำท่วมไม่น้อยกว่า ๖๐ ซม.

การใช้พันธุ์ มะพร้าวน้ำหอมพันธุ์ลูกผสมพันธุ์ดี

การปลูก การปลูกมะพร้าวให้ขุดหลุมขนาด ๕๐ x ๕๐ x ๕๐ ซม. ให้มีระยะห่างประมาณ ๖ เมตร แยกดินส่วนบนและดินส่วนล่างไว้คนละด้าน ตากดินไว้ ๗ วัน นำดินชั้นบนผสมปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก ๑ ปี๊บ รองกันหลุมดินล่างผสมด้วยปุ๋ยฟอสเฟตหลุมละครั้งก็โรยโรยใส่ลงในหลุมให้เต็ม นำต้นพันธุ์มะพร้าวปลูกเสมอปากหลุมกลบดินด้านข้างให้แน่น ใช้ไม้ปักผูกต้นไว้กับหลักเพื่อป้องกันไม่ให้ต้นเอน

การดูแลรักษา สามารถแบ่งออกเป็นการใช้ปุ๋ย และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ดังนี้

๑. การให้ปุ๋ย ชนิดปุ๋ยที่ใช้คือปุ๋ยสูตร ๑๓ - ๑๓ - ๒๑ ใช้แมกนีเซียมซัลเฟต และปุ๋ยหินปูนโดโลไมท์ โดยปุ๋ยเคมีที่ใช้จะใส่ประมาณ ๑ กก.ต่อต้น ส่วนแมกนีเซียมซัลเฟตจะใส่เมื่อดินมีความเป็นด่าง และใส่หินปูนโดโลไมท์ เมื่อดินมีสภาพเป็นกรด โดยให้ใส่ก่อนหรือหลังใส่ปุ๋ยเคมีประมาณ ๑ เดือน ช่วงเวลาให้ปุ๋ยที่เหมาะสมคือ ช่วงต้นหรือปลายฤดูฝน เพราะมีความชื้นเพียงพอที่จะช่วยละลายปุ๋ยและรากมะพร้าวเจริญเติบโตเต็มที่ สามารถดูดปุ๋ยไปใช้ได้ดี โดยใส่ปุ๋ยตั้งแต่โคนไปจนถึง ๒ เมตรโดยรอบ และอาจเพิ่มปุ๋ยคอกเพื่อเป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดินด้วย

๒. การป้องกันกำจัดศัตรูพืช และวัชพืช ควรกำจัดวัชพืชไม่ให้ขึ้นรกปกคลุมโคนต้น โดยการถางด้วยจอบหรือใช้เครื่องตัดหญ้า ควรเก็บทางมะพร้าว และจันทน์แห้งแล้วมากองรวมกันและทำลายเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งหลบซ่อนของแมลงศัตรูมะพร้าว การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยการใช้สารเคมี ใช้เชื้อราเขียว หรือแตนเบียน

โรคและแมลงศัตรูพืชที่สำคัญ

- ดั้วแรด ตัวเต็มวัยจะบินขึ้นไปเจาะโคนทางมะพร้าว ทำให้ทางใบหักง่าย และยังกัดเจาะทำลายยอดอ่อนทำให้ทางใบที่เกิดใหม่ไม่สมบูรณ์ มีรอยขาดแหงเป็นริ้วรูปสามเหลี่ยม ถ้าโดนทำลายมากๆ จะทำให้ใบใหม่แคระแกรน รอยแผลที่ถูกดั้วแรดกัดจะทำให้ดั้ววงมะพร้าวเข้าวงไขทำให้เกิดโรคยอดเน่าจนถึงต้นตายได้ ป้องกันกำจัดได้โดยกำจัดแหล่งขยายพันธุ์ หมั่นทำความสะอาดคอกมะพร้าวหรือโคนทางใบถ้าพบดั้วแรดให้ทำลายทันที ใช้สารเคมีฉีดกำจัด หรือใช้เชื้อราเขียว และเชื้อไวรัสช่วยทำลายหนอนและตัวเต็มวัย

- หนอนหัวดำ เข้าทำลายเฉพาะระยะตัวหนอน โดยจะกัดกินผิวใบบริเวณใต้ทางใบ และจะถักใยนำมูลมาผสมเส้นใยสร้างอุโมงค์คลุมลำตัวตามทางใบบริเวณใต้ทางใบ โดยจะทำลายใบแก่ จันทน์ และผลมะพร้าว หากเกิดการระบาดมากอาจทำให้ต้นมะพร้าวตายได้ ป้องกันกำจัดได้โดยตัดใบที่มีหนอนหัวดำทำลายฉีดพ่นด้วยสารชีวภัณฑ์บีที ใช้แตนเบียนควบคุม หรือการฉีดสารเคมีเข้าลำต้น

- แมลงค้ำหนาม ทั้งตัวหนอนและตัวโตเต็มวัยจะซ่อนตัวอยู่และกัดกินยอดอ่อน โดยเฉพาะยอดที่ยังไม่ได้คลี่ทำให้ยอดอ่อนชะงักการเจริญเติบโต หากถูกทำลายติดต่อกันมากจะมองเห็นเป็นสีขาวโพลนที่เรียกว่าโรคหัวหงอก ป้องกันกำจัดโดยการฉีดพ่นสารเคมี และการใช้แตนเบียนควบคุม

การให้น้ำ ควรให้น้ำในช่วงแล้งอย่างสม่ำเสมอ หากมีน้ำท่วมแปลงต้องขุดร่องเพื่อระบายน้ำออก

การเก็บเกี่ยวผลผลิต มะพร้าวน้ำหอมเป็นไม้ผลที่ให้ผลผลิตตลอดปี มีอายุการให้ผลครั้งแรกตั้งแต่ ๔ ปี ผลแก่เก็บเกี่ยวได้จะใช้เวลาตั้งแต่ออกจั่นจนถึงผลแก่ ๖ เดือน ก่อนเก็บมะพร้าวให้สังเกตจากสีบริเวณรอยต่อผลกับขั้วผล ถ้าเห็นสีขาวเป็นวงกว้างแสดงว่ามะพร้าวอ่อนเกินไป แต่เมื่อส่วนสีขาวบริเวณรอยต่อเหลือเพียงเล็กน้อยแสดงว่าได้ระยะเก็บผลผลิต การเก็บมะพร้าวน้ำหอมควรใช้เชือกผูกทลายแล้วหย่อนลงพื้นเพื่อให้มะพร้าวไม่ช้ำหรือเสียหายสามารถเก็บได้นานขึ้น

๒.๒.๒ ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตมะพร้าวของเกษตรกร โดยแบ่งเป็นรายการต้นทุนต่างๆ ตั้งแต่เริ่มการผลิตจนถึงเก็บเกี่ยว ราคาผลผลิต และผลกำไร รายละเอียดดังตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ แสดงต้นทุนการปลูกมะพร้าวน้ำหอม

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ไร่)
๑	ค่าเตรียมดิน	๒,๐๐๐
๒	ค่าพันธุ์	๘,๐๐๐
๓	ค่าปุ๋ย	๓,๐๐๐
๔	ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช	๕๐๐
๕	ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช	๕๐๐
๖	ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	๕๐๐
๗	รวมต้นทุน	๑๔,๕๐๐
๘	ราคาผลผลิตที่ขายได้ (เฉลี่ยลูกละ ๕ บาท, ผลผลิต ๔,๐๐๐ ลูกต่อไร่)	๒๐,๐๐๐
๙	กำไร	๕,๕๐๐

ที่มา : จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอม

๒.๒.๓ ปริมาณการผลิต

ปริมาณผลผลิตมะพร้าวที่เก็บเกี่ยวได้ของอำเภอท่าเรือ ปี ๒๕๖๐ ประมาณ ๕๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๒๑๗๓.๙๑ กก./ไร่/ปี

๒.๒.๔ สถานการณ์การตลาด

ผลผลิตมะพร้าวที่ได้จะขายให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อถึงในสวนทั้งหมด

๒.๒.๕ แหล่งรับซื้อผลผลิต

อำเภอนครหลวง ไม่มีมีจุดรับซื้อผลผลิตมะพร้าวในพื้นที่ แต่จะมีพ่อค้ามารับซื้อถึงในสวน

บทที่ ๓ การวิเคราะห์ความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน

การนำผลผลิตที่ได้ไปใช้ประโยชน์

- ใช้บริโภคในครัวเรือน.....-.....ตัน
 - ใช้ทำพันธุ์.....-.....ตัน
 - ส่งพ่อค้าคนกลาง.....๕๐.....ตัน
- รวมปริมาณความต้องการผลผลิต (Demand).....๕๐.....ตัน

๓.๑ ปริมาณผลผลิต (อุปทาน)

อำเภอนครหลวง มีปริมาณมะพร้าวที่เกษตรกรสามารถผลิตได้จำนวน ๕๐ ตัน/ปี

๓.๑ ปริมาณความต้องการของตลาด (อุปสงค์)

เนื่องจากอำเภอนครหลวงไม่มีจุดรับซื้อผลผลิต และผลผลิตที่ได้ทั้งหมดจะขายให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อที่แปลงผลิต ทำให้ไม่สามารถทราบปริมาณความต้องการที่แน่นอนของตลาดได้

๓.๓ การเปรียบเทียบปริมาณผลผลิตกับความต้องการของตลาด

จากการวิเคราะห์อุปสงค์และอุปทานของมะพร้าวในอำเภอนครหลวง สามารถสรุปได้ว่า การผลิตมะพร้าวของเกษตรกรในอำเภอนครหลวง ยังอยู่ในปริมาณน้อย เนื่องจากไม่มีจุดรับซื้อผลผลิต และพ่อค้าที่มาซื้อยังให้ราคาที่ไม่แน่นอน เกษตรกรไม่มีความรู้ความเข้าใจและไม่มีประสบการณ์ในการปลูกมะพร้าว

บทที่ ๔ การกำหนดหรือหาพื้นที่เป้าหมายการผลิต

๔.๑ พื้นที่ที่อยู่ในเขต zoning หรือเขตเหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว (S๑ และ S๒)

อำเภอนครหลวง ไม่มีพื้นที่อยู่ในเขตที่เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว (S๑ และ S๒)

๔.๒ พื้นที่ที่อยู่นอกเขต zoning หรือเขตไม่เหมาะสม (S๓ และ N) แบ่งตามสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน

อำเภอนครหลวง มีพื้นที่ปลูกมะพร้าว อยู่ในเขตไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกมะพร้าว จำนวน ๒๓ ไร่

๔.๓ แนวทางการพัฒนาและจัดการพื้นที่ในเขตและนอกเขต zoning

เนื่องจากเกษตรกรในอำเภอนครหลวง ทำการเพาะปลูกมะพร้าวในเขตที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกมะพร้าว และพื้นที่โดยส่วนมากของอำเภอนครหลวง เป็นพื้นที่เหมาะสมมากสำหรับปลูกข้าว ดังนั้นถึงเป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม แต่ถ้าต้องการส่งเสริมการปลูกมะพร้าวในพื้นที่อำเภอนครหลวง ต้องทำการประเมินสภาพพื้นที่ ซึ่งควรเป็นพื้นที่ดอน น้ำไม่ท่วมขัง ลักษณะดินต้องไม่เป็นดินเหนียวจัดระบายน้ำยาก และทำการปรับสภาพแปลงให้เหมาะสมต่อการปลูกมะพร้าว และหาวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืช อำเภอนครหลวงก็สามารถที่จะปลูกมะพร้าวได้ แต่ควรที่จะหาตลาดรองรับผลผลิตด้วย

๔.๔ แนวคิดโครงการ

ชื่อโครงการ โครงการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันแมลงศัตรูมะพร้าวมีหลายชนิด เช่น ดั๋งแรด ดั๋งวงมะพร้าว แมลงค้ำหนาม และ หนอนหัวดำ เป็นต้น โดยเฉพาะหนอนหัวดำ ซึ่งถ้าเกิดการระบาดอย่างรุนแรงจะส่งผลให้ผลผลิตมะพร้าวลดลง มะพร้าวยืนต้นตาย โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความแห้งแล้งอัตราการระบาดของหนอนหัวดำจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าวต้องดำเนินการหลายวิธีแบบผสมผสาน เช่น การใส่ปุ๋ยบำรุงต้นมะพร้าวให้แข็งแรง การปลูกพืชแบบวนเกษตร การกำจัดโดยใช้สารชีวภัณฑ์ การตัดทางใบมะพร้าวทำลาย และการปล่อยแตนเบียน เป็นต้น อุปสรรคสำคัญในการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว ได้แก่ สภาพแห้งแล้งที่ทำให้เกิดการระบาดรุนแรงมากขึ้น ขาดแคลนแตนเบียนทำให้ไม่สามารถใช้ได้อย่างครอบคลุม เกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าวโดยชีววิธี

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูมะพร้าวโดยวิธีชีววิธีแก่เกษตรกร ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
๒. เพื่อป้องกันการระบาดของศัตรูมะพร้าวในพื้นที่

กิจกรรม

๑. ฝึกอบรมการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และฝึกปฏิบัติการผลิตสารชีวภัณฑ์และแตนเบียน
๒. จัดทำแปลงสาธิตการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าวโดยวิธีผสมผสาน
๓. ศึกษาดูงานเทคโนโลยีการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว
๔. สรุปและประเมินผลการอบรม

งบประมาณ

๑. ค่าตอบแทนวิทยากรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	๒,๔๐๐	บาท
๒. ค่าตอบแทนวิทยากรสำหรับศึกษาดูงาน	๔,๘๐๐	บาท
๓. ค่าจ้างเหมารถสำหรับการศึกษาดูงาน	๒,๕๐๐	บาท
๔. ค่าอาหารสำหรับการอบรมเชิงปฏิบัติการ		
- ค่าอาหารกลางวัน	๒,๔๐๐	บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๑,๒๐๐	บาท
๕. ค่าอาหารสำหรับการศึกษาดูงาน		
- ค่าอาหารกลางวัน	๒,๔๐๐	บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๑,๒๐๐	บาท
๖. ค่าวัสดุเอกสารฝึกอบรม	๑,๕๐๐	บาท
๗. ค่าวัสดุในการจัดทำแปลงสาธิต	๑๐,๐๐๐	บาท
รวม	๒๖,๐๐๐	บาท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรได้รับความรู้และทักษะในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูมะพร้าวด้วยวิธีธรรมชาติ และสามารถดำเนินการได้ด้วยตัวเองอย่างถูกต้อง
๒. สามารถป้องกันการระบาดของศัตรูมะพร้าวในพื้นที่ได้

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๕๘. ข้อมูล Zoning ดิจิตอลไฟล์ (Shapfile)
- กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๕๘. การขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับ
สินค้าเกษตรที่สำคัญ
- กรมชลประทาน. ๒๕๕๙. ข้อมูลแผนที่ชลประทาน. ดิจิตอลไฟล์ (Shapfile)
- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. ๒๕๕๙. ขอบเขตพื้นที่หมู่บ้าน. ดิจิตอลไฟล์ (Shapfile)
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ๒๕๕๔. ข้อมูลแผนที่. ดิจิตอลไฟล์ (Shapfile)
- สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง. ๒๕๕๙. ข้อมูลส่งเสริมการเกษตร (อัดสำเนา)

ที่ปรึกษา

นายน้อย แสงรัตน์งชัย

เกษตรอำเภอนครหลวง

คณะผู้จัดทำ

นายวิวรรณ วิทยานต์

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

นางสาวพรทิพย์ แซ่โล้ว

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

นางเกศณี ภาวะกุล

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

นางสาวเมธาพร ลมัยศรี

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

นางสาวสุกัญญา อิมอรุณ

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

ผู้เรียบเรียง

นายวิวรรณ วิทยานต์

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ